

Nota¹ m.b.t. de organisatie van het toelatingsexamen tot de stage van accountant

De Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen biedt de houders van een diploma opgenomen via artikel 19, 3° de mogelijkheid een toelatingsexamen tot de stage van accountant en/of belastingconsulent af te leggen.

In uitvoering van deze wet legt het Koninklijk Besluit van 8 april 2003 betreffende het toelatingsexamen, de stage en het bekwaamheidsexamen van accountants en/of belastingconsulenten het wettelijk kader vast voor de organisatie van het toelatingsexamen.

Dit K.B. vervangt de K.B.'s van 20 april 1990 betreffende de examens en de stage en brengt een aantal wijzigingen mee m.b.t. de praktische inschrijvingsmodaliteiten en het houden van het examen zelf.

De inwerkingtreding van de praktische modaliteiten gebeurt door een examenreglement, dewelke eveneens beschikbaar is op het website van het IAB en dit tenminste twee maanden voor het toelatingsexamen.

Het toelatingsexamen wordt vanaf 2004 tweemaal per jaar georganiseerd (voorjaar – najaar). De exacte data worden via de website gepubliceerd.

¹ De nota dient uitsluitend ter informatie en verwijst naar de wet en de verschillende KB's maar kan onder geen enkele voorwaarde beschouwd worden als een samenvatting van deze laatste.

1. HET TOELATINGSEXAMEN

Conform artikel 3, § 1 van het K.B. van 8 april 2003 zal het toelatingsexamen voor de kandidaat-accountants betrekking hebben op de volgende opleidingsinhouden :

1. Accountantsonderzoek
2. Analyse en kritische beoordeling van de jaarrekening
3. Algemene boekhouding
4. Geconsolideerde jaarrekeningen
5. Analytische bedrijfsboekhouding en management accounting
6. Interne controle
7. Wetgeving inzake de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening
8. Organisatie van de boekhouddiensten en van de administratieve diensten van de ondernemingen
9. Beginselen van wiskunde en statistiek
10. Financieel bedrijfsbeheer, daarbij inbegrepen de analyse d.m.v. boekhoudkundige procédés, van de positie en de werking van ondernemingen vanuit het oogpunt van hun kredietwaardigheid, van hun rendement en hun risico's.
11. Algemene beginselen van fiscaal recht
12. Personenbelasting
13. Vennootschapsbelasting
14. Belasting op de toegevoegde waarde
15. Beginselen van registratie- en successierechten
16. Beginselen van regionale en locale belastingen
17. Beginselen van Europees en internationaal fiscaal recht
18. Fiscale procedure
19. Juridische en beroepsnormen m.b.t. de accountancy, de belastingconsultancy en de andere wettelijke opdrachten van de accountant en van de belastingconsulent.
20. Vennootschapsrecht
21. Beginselen van het handelsrecht en de wetgeving m.b.t. ondernemingen in moeilijkheden
22. Beginselen van burgerlijk recht
23. Beginselen van arbeids- en sociaal zekerheidsrecht
24. Beginselen van bedrijfseconomie, algemene economie en geld- en kredietwezen
25. Informatiesystemen en informatica

Voor de personen die slagen in het toelatingsexamen begint de stage op **1 januari van het daaropvolgende jaar.**

Zij die niet slagen in het toelatingsexamen² zullen tijdens de volgende sessie het examen nogmaals kunnen afleggen.

Volgens artikel 5 van het K.B. kan de kandidaat gedurende een periode van vijf opeenvolgende jaren zich vijf maal aanbieden om de verschillende opleidingsinhouden van het toelatingsexamen met succes af te leggen. Het toelatingsexamen wordt tweemaal per jaar georganiseerd.

² Het betreft personen die het toelatingsexamen voor het eerst hebben afgelegd, hetzij al aan eerdere sessies hebben deelgenomen.

1.1. Systeem van vrijstellingen voor het toelatingsexamen

Kandidaten die het toelatingsexamen eerder al hebben afgelegd en die geslaagd zijn voor bepaalde onderdelen of die reeds vrijstellingen toegekend kregen, zullen, zoals in het verleden, de punten die betrekking hebben op die onderdelen kunnen overdragen en hun verworven vrijstellingen kunnen behouden volgens de modaliteiten die terzake door de Stagecommissie werden vastgesteld.

Bovendien, vanaf sessie oktober 2003 en op basis van de hierboven weergegeven lijst van opleidingsinhouden, kent de Raad van het Instituut vrijstellingen toe, waardoor de kandidaten het toelatingsexamen over bepaalde opleidingsinhouden niet hoeven af te leggen. Het toekennen van vrijstellingen gebeurt volgens de hierna volgende criteria en is hernomen in bijlage van het K.B. van 8 april 2003.

Kandidaten met een diploma van hoger onderwijs van het korte type of van één cyclus krijgen vrijstellingen voor de volgende opleidingsinhouden zonder enige specifieke formaliteit te vervullen :

** voor de afgestudeerden in boekhouding³, in bedrijfsbeheer, optie accountancy/fiscaliteit of in boekhouding, optie fiscaliteit :*

- algemene boekhouding
- analytische bedrijfsboekhouding en management accounting
- algemene beginselen van fiscaal recht
- organisatie van boekhouddiensten en van administratieve diensten van ondernemingen
- informatiesystemen en informatica

** voor de afgestudeerden met een specifieke opleiding in fiscaliteit :*

- algemene beginselen van fiscaal recht
- personenbelasting
- vennootschapsbelasting
- belasting op de toegevoegde waarde

** voor de personen die, naast een diploma dat deelname aan het toelatingsexamen mogelijk maakt, afgestudeerden in de Rechten :*

- algemene beginselen van fiscaal recht
- beginselen van burgerlijk recht
- beginselen van handelsrecht en de wetgeving m.b.t. de ondernemingen in moeilijkheden
- beginselen van arbeids- en sociaal zekerheidsrecht

Benevens bovenstaande vrijstellingen kunnen bijkomende vrijstellingen toegestaan worden op voorwaarde dat het aantal contacturen of studiepunten dat aan de studie van de opleidingsinhouden van het toelatingsexamen wordt besteed tenminste overeenstemt met het aantal vermeld in onderstaande tabel.

³ Met inbegrip van de afgestudeerden in boekhouding afgeleverd door een instelling sociale promotie opgenomen via bijlage 1 van het KB van 4 mei 1999 betreffende de diploma's van kandidaat-accountants en kandidaat-belastingconsulenten.

Nr.	Benaming van de leerstof	Contact-uren	Studiepunten
1	Accountantsonderzoek	75	5
2	Analyse en kritische beoordeling van de jaarrekening	60	4
3	Algemene boekhouding	120	10
4	Geconsolideerde jaarrekeningen	30	3
5	Analytische bedrijfsboekhouding en management accounting	90	6
6	Interne controle	45	4
7	Wetgeving inzake de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening	45	3
8	Organisatie van de boekhouddiensten en van de administratieve diensten van de ondernemingen	30	3
9	Beginselen van wiskunde en statistiek	45	4
10	Financieel bedrijfsbeheer, daarbij inbegrepen de analyse door middel van boekhoudtechnische procédés, van de positie en de werking van ondernemingen vanuit het oogpunt van hun kredietwaardigheid, van hun rendement en hun risico's	75	5
11	Algemene beginselen van fiscaal recht	15	3
12	Personenbelasting	60	6
13	Vennootschapsbelasting	60	6
14	Belasting op de toegevoegde waarde	45	5
15	Beginselen van registratie- en successierechten	45	3
16	Beginselen van regionale en lokale belastingen		
17	Beginselen van Europees en internationaal fiscaal recht		
18	Fiscale procedure	30	3
19	Juridische en beroepsnormen met betrekking tot de accountancy, de belastingconsultancy en de andere wettelijke opdrachten van de accountant en van de belastingconsulent	15	3
20	Vennootschapsrecht	60	4
21	Beginselen van het handelsrecht en de wetgeving met betrekking tot ondernemingen in moeilijkheden	30	3
22	Beginselen van burgerlijk recht	45	4
23	Beginselen van arbeids- en sociaal zekerheidsrecht	30	3
24	Beginselen van bedrijfseconomie, algemene economie en geld- en kredietwezen	30	4
25	Informatiesystemen en informatica	45	5

Om vrijstellingen te bekomen moet de kandidaat een aanvraagformulier voor vrijstellingen invullen en vervolgens deze laten verifiëren en attesteren door de onderwijsinstelling waar hij één of meerdere diploma's (graduaatsdiploma's, eventueel andere bijkomende diploma's) behaald heeft.

De "concordantietabellen", gepubliceerd op de website van het IAB, geven per onderwijsinstelling het aantal vrijstellingen weer waarop de kandidaten voor elk van de betrokken instelling aanspraak kunnen maken.

De toegekende vrijstellingen zullen overdraagbaar zijn naar de volgende sessie van het toelatingsexamen of de daaropvolgende jaren volgens de modaliteiten bepaald door artikel 4, § 6 van het K.B.

1.2. Bijkomende maatregelen betreffende de vrijstellingen en de resultaten voor het toelatingsexamen

Conform artikel 3, § 4, alinea 3 van het K.B. kan elke kandidaat die geniet van een vrijstelling voor de drie volgende opleidingsinhouden : personenbelasting, vennootschapsbelasting en belasting op de toegevoegde waarde eveneens genieten van een vrijstelling voor de opleidingsinhoud algemene beginselen van fiscaal recht.

De kandidaat-accountant die niet geslaagd is voor alle fiscale opleidingsinhouden t.t.z. van nummers 12 tot en met 18 zoals opgenomen in de bovenvermelde vrijstellingstabel, wordt tot de stage toegelaten voor zover de kandidaat geslaagd is in het examen over alle andere opleidingsinhouden, inbegrepen de algemene beginselen van fiscaal recht.

2. DE STAGE

De kandidaten die slagen voor het toelatingsexamen zullen hun stage aanvangen op **1 januari van het daaropvolgende jaar** mits een door de Stagecommissie goedgekeurde stageovereenkomst.

3. DE UITOEFENING VAN HET BEROEP VAN ACCOUNTANT EN/OF BELASTINGCONSULENT

De keuze die de kandidaat maakt bepaalt uiteraard het verdere verloop van zijn stage, de tussentijdse proeven, en bij het slagen van de proeven, het bekwaamheidsexamen en de latere beroepsuitoefening.

De functies van accountant en belastingconsulent worden in de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen als volgt omschreven :

Activiteiten van accountant

Art. 34. De werkzaamheden van accountant bestaan erin, in privé-ondernemingen, openbare instellingen of voor rekening van elke belanghebbende persoon of instelling, de volgende opdrachten uit te voeren :

1° alle boekhoudstukken nazien en corrigeren

2° zowel privé- als gerechtelijke expertise met betrekking tot de boekhoudkundige organisatie van ondernemingen alsook de analyse met boekhoudtechnische procédés, van de positie en werking van ondernemingen vanuit het oogpunt van hun kredietwaardigheid, rentabiliteit en risico's

3° boekhoudkundige en administratieve diensten bij ondernemingen organiseren en advies verstrekken inzake boekhoudkundige en administratieve organisatie bij ondernemingen

4° de boekhouding van derden organiseren en voeren

5° de in artikel 38 bedoelde werkzaamheden, met uitzondering van de in artikel 38, 3°, bedoelde werkzaamheden voor ondernemingen waarin hij opdrachten bedoeld in 6° en in artikel 37⁴, eerste lid, 2°, verricht

6° de opdrachten andere dan deze bedoeld in 1° tot 5° en waarvan de uitvoering hem bij of krachtens de wet is voorbehouden

Activiteiten van belastingconsulent

Art. 38. De functie van belastingconsulent bestaat erin :

1° advies te verstrekken in alle belastingaangelegenheden

2° belastingplichtigen bij te staan bij de nakoming van hun fiscale verplichtingen

3° belastingplichtigen te vertegenwoordigen

Het feit dat de activiteiten van belastingconsulent integraal deel uitmaken van de activiteiten van accountant maakt het de stagiair-accountant mogelijk om na de stage en na het slagen voor het bekwaamheidsexamen ook te opteren voor de hoedanigheid van belastingconsulent.

De stagiair-belastingconsulent zal na de stage en na het slagen voor het bekwaamheidsexamen de hoedanigheid van belastingconsulent verwerven.

Inschrijvingsformulieren en informatie m.b.t. het toelatingsexamen :
http://www.iec-iab.be/ned/stage_toegangsexamen.aspx

Stagedienst IAB

Livornostraat 41

1050 Brussel

☎ 02/543.74.90

📠 02/543.74.91

E-mail : info@iec-iab.be

⁴ Art. 37 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen :

Enkel de natuurlijke personen en de vennootschappen die zijn ingeschreven op de deellijst van externe accountants, bedoeld in artikel 5, zijn gerechtigd de volgende werkzaamheden en opdrachten geregeld uit te voeren of aan te bieden :

1° de in artikel 34, 1°, 2° en 6° bedoelde werkzaamheden

2° de opdrachten als bedoeld in artikel 64, § 2 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen.

Het eerste lid, 1°, is evenwel niet van toepassing :

1° op de leden van het Instituut der Bedrijfsrevisoren

2° op de in artikel 34, 1° en 2° bedoelde werkzaamheden uitgevoerd in ondergeschikt verband krachtens een arbeidsovereenkomst of een door de overheid bezoldigde betrekking, die niet leiden tot een attest of een expertiseverslag bestemd om aan derden te worden afgegeven.